

SVENSKT NÄRINGSLIV

Finansdepartementet
103 33 Stockholm

Vår referens/dnr: SN 2023-191
Er referens/dnr: Fi2024/00174

Stockholm, 2024-04-17

Remiss av promemorian Avtrappat ränteavdrag för vissa lån

Föreningen Svenskt Näringsliv har beretts tillfälle att avge yttrande över rubricerad promemoria och ansluter sig till vad Näringslivets Skattedelegation anfört i bifogat yttrande.

SVENSKT NÄRINGSLIV

Johan Fall

Fredrik Carlgren

Finansdepartementet
103 33 Stockholm

Er referens: Fi2024/00174

Stockholm, 2024-04-17

Remissyttrande

Remiss av promemorian Avtrappat ränteavdrag för vissa lån

Näringslivets Skattedelegation (NSD) välkomnar åtgärder för att komma till rätta med överskuldssättning och har principiellt inget invända emot att avdragsrätt för ränteutgifter avseende konsumtionslån tas bort då detta skulle öka neutraliteten i skattesystemet. Som framkommer i promemorian är det emellertid i praktiken inte möjligt att basera avdragsrätt utifrån syftet med lånet och förslaget riktar således in sig på vilken typ av säkerhet som används. Detta tillvägagångssätt gör dock att det motsatta problemet uppkommer i vissa situationer; att neutraliteten minskas genom att avdragsrätten tas bort för vissa typer av lån som tas i syfte att investera snarare än konsumera. NSD är särskilt kritiska till:

- Att avdragsrätten för ränta på lån där värdepapper används som säkerhet föreslås tas bort.
- Att det remitterade förslagets konsekvenser gällande ägarskiften och finansiering av främst mindre bolag inte har analyserats i promemorian.
- Att hushållen inte ges tillräcklig tid till att anpassa sig till de nya förutsättningarna.

Värdepapperslån, ägarskiften och kapitalförsörjning

Lån där noterade värdepapper används som säkerhet tas normalt i syfte att finansiera nya värdepappersförvärv. Eftersom syftet är att göra investeringar i tillgångar vars avkastning är skattepliktig bör, enligt NSD, lånens ränteutgifter vara avdragsgilla. I annat fall riskerar skattesystemet att snedvrیدا sådana investeringsbeslut genom att hämma lånefinansierade förvärv av värdepapper som hade varit lönsamma att genomföra med eget kapital.

Utöver sådana principiella argument finns även mer praktiska aspekter att ta hänsyn till. Idag erbjuder exempelvis den här typen av lån en möjlighet att hantera generationsskiften i börsnoterade företag. Detta genom att syskon som vill kvarstå som ägare vid ett generationsskifte kan belåna sina aktier för att möjliggöra utköp av syskon som vill lämna. Sådana lösningar hade försvårats och fördyrats av det remitterade förslaget.

Huvudmän i NSD är:

Stockholms Handelskammare * Föreningen Svenskt Näringsliv
Svenska Bankföreningen * Svensk Försäkring * Fastighetsägarna Sverige

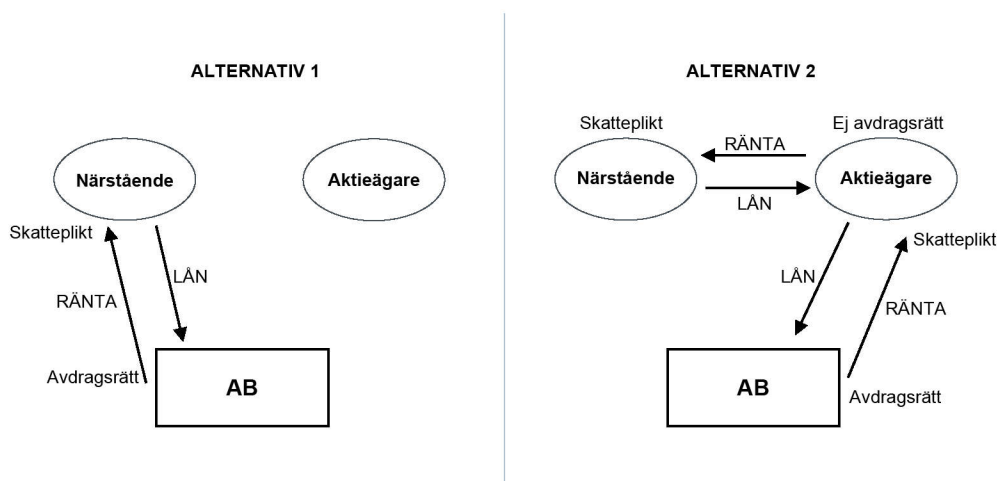
Möjligheten att belåna sina aktier kan också vara viktig för entreprenörer som vill borsintroducera sina bolag. För att undvika att ägarandelen då minskar alltför mycket kan grundarna behöva belåna sina aktier för att kunna delta i önskad utsträckning i en nyemission. Även här innebär förslaget en fördyring vilket vore negativt för såväl börsens attraktionskraft som bolagens tillväxtförutsättningar.

Också när onoterade aktier används som säkerhet kan problem komma att uppstå vid ägarskiften. Detta kan illustreras med ett exempel:

Två personer, A och B, äger tillsammans ett mindre fastighetsbolag. Det ska ske ett ägarskifte i bolaget och endast A ska kvarstå som ägare. Värdet i bolaget består i den ägda fastigheten och det finns inte likvida medel i bolaget för att finansiera ett ägarskifte. A kan finansiera ägarskiftet genom ett banklån. Någon möjlighet att lämna bolagets fastighet som säkerhet för lånet finns inte, då detta strider mot låneförbudet i aktiebolagslagen. Däremot kan A lämna sina aktier i bolaget som säkerhet. Eftersom detta blir ett lån med värdepapper som säkerhet kommer emellertid A då inte få någon avdragsrätt för ränta på lånet. Det remitterade förslaget kan därmed komma att försvåra och fördyra ägarskiften.

Ett annat delvis besläktat problem, som inte heller analyseras i promemorian, gäller kapitalförsörjningen för främst mindre bolag. Även det kan illustreras med ett exempel:

Många framför allt mindre familjeägda företag kan ha svårt att erhålla banklån, även om det finns säkerheter att lämna. Det är därför inte ovanligt att finansieringen löses inom familjen genom att en närstående lånar ut pengar, antingen direkt till bolaget (alternativ 1 nedan) eller till aktieägare som sedan i sin tur lånar vidare till bolaget (alternativ 2).

I alternativ 1 korresponderar avdragsrätten för räntan hos låntagaren med en motsvarande skatteplikt hos långivaren. För det fall bolagets verksamhet inte går som planerat och det slutar med en konkurs finns dock en risk att den närstående inte erhåller någon avdragsgill kapitalförlust då den kan betraktas som en privat levnadskostnad.¹

¹ Se avsnitt 4 [Förluster på fordringar på eget bolag | Rättslig vägledning | Skatteverket](#)

I alternativ 2 uppstår inte denna problematik utan aktieägaren kommer få avdragsrätt för den kapitalförlust som uppstår vid konkurs.² Däremot uppstår en asymmetri i den skattemässiga behandlingen av räntebetalningen, då aktieägaren i och med förslaget saknar avdragsrätt för den ränta som betalas till den närstående. Andra skäl att välja alternativ 2 som finansieringslösning kan vara att det av affärsrättsliga skäl är bättre att ett mindre bolag endast har skulder till sina aktieägare. Om det är ett aktieägarlån finns även större flexibilitet att omvandla lånet till ett ovillkorat eller villkorat aktieägartillskott. Det finns därmed flera skäl till att anta att alternativ 2 är en mer vanlig finansieringslösning än alternativ 1.

En tänkbar lösning till ovanstående problematik skulle kunna vara att ägaren i alternativ 2 lämnar aktier i bolaget som säkerhet. En sådan lösning förutsätter, precis som i exemplet med ägarskiftet, att förslaget ändras så att värdepapperslånet medges ränteavdrag. I detta fall krävs dock också att avdragsrätt ska föreligga även när lånet tas mellan två fysiska personer.

Övriga synpunkter

Ikraftträdandet

Det remitterade förslaget innebär stora förändringar av väl etablerade regler och påverkar redan ingångna avtal retroaktivt. För vissa hushåll skulle de ekonomiska konsekvenserna bli påtagligt negativa. Om förslaget genomförs anser NSD därför att regeringen bör skjuta fram ikraftträdandet så att mer tid ges till att lägga om lån och minska skuldsättningen.

Överbrygningslån

Såvitt vad NSD kan erfaras beviljas s.k. överbrygningslån endast då vissa förutsättningar är uppfyllda, bl.a. att det finns undertecknade köp- och överlåtelseavtal på både den befintliga och den nya bostaden. Det handlar inte om lån som kan sägas öka riskerna med hushållens skuldsättning utan om lån som bidrar till att förbättra rörligheten på bostadsmarknaden genom att erbjuda alternativ till att hantera kortvariga perioder med dubbla boendekostnader. Regeringen bör därför justera det remitterade förslaget så att ränteutgifter för denna typ av lån är fortsatt avdragsgilla.

Andra typer av åtgärder

Även om NSD delar bilden att det inte är skattemässigt konsekvent att konsumtionslån ger ränteavdrag kan det konstateras att föreliggande förslag ger upphov till andra typer av asymmetrier. Det gäller inte enbart tidigare nämnda värdepapperslån utan även blancolån som tas i investeringssyfte. Om skattesystemet, dessa svårigheter till trots, ska användas för att adressera överskuldsättningen hade det varit mer konsekvent att, i likhet med vad NSD framfört i andra sammanhang, sänka kapitalinkomstskattesatsen och likaledes då ränteavdragen generellt i samma utsträckning.

Slutligen konstaterar NSD att överskuldsättningen är ett komplext problem som sannolikt kräver flera typer av åtgärder, bland annat sådana som mer direkt påverkar utbudet av de

² Se noten ovan.

mest riskfyllda krediterna (se vidare remissyttranden från Svenska Bankföreningen och Svenskt Näringsliv angående SOU 2023:38).³

NÄRINGSLIVETS SKATTEDELEGATION

Johan Fall

Fredrik Carlgren

³ Remiss av SOU 2023:38, dnr. Ju2023/01643. Bankföreningens yttrande: [svenska-bankforeningen.pdf \(regeringen.se\)](#). Svenskt Näringslivs yttrande: [svenskt-naringsliv.pdf \(regeringen.se\)](#).